

Spoštovani bralci, danes zvečer se prične dolgo pričakovana pomlad. Želimo vam, da bi čim več časa preživel v naravi.

SLOVENIJA

Natura in grbi slovenskih občin: Bistrica ob Sotli

V tej in nekaj prihodnjih številkah na kratko predstavljamo grbe občin, ki zbuja med nami še poseben ponos. Za motiv imajo žival ali rastlino, ki sodi v Naturo 2000 – je na seznamu direktive o pticah ali habitatne direktive.

Sredi grba občine Bistrica ob Sotli je krona, vrh katere »čepi orel oz. orlica modre barve, v položaju pripravljenosti za vzlet«. Ogledate si ga lahko na spletni strani Slovenskega grboslovja:

<http://www.heraldica.si/arms/b/bistricaobsotli.htm>. Sicer pa vsa občina leži v Kozjanskem parku (<http://www.bistricaobsotli.si/index.asp>).

V heraldiki je orel pogost motiv – tako kot je lev kralj živali, je orel najpomembnejša ptica (več o tem na: [http://en.wikipedia.org/wiki/Eagle_\(heraldry\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Eagle_(heraldry))). V moderni heraldiki pogosto pravijo, naj bi orel kazal na pogum in razsodnost.

Na seznamih evropske direktive o pticah so: planinski, kraljevi, kragulji, mali in ribji orel, veliki in mali klinkač, belorepec ter kačar, torej vse vrste orlov, ki se pojavljajo pri nas.

Vrstni akcijski načrt za kosca (*Crex crex*) 2005 – 2015

V okviru LIFE projekta za vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca v Sloveniji je Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije v začetku leta 2006 izdelalo vseslovenski Vrstni akcijski načrt za kosca za obdobje 2005 – 2015. V načrtu je natančno biološko ovrednotenje: osnovne informacije, biologija kosca, populacija in trend v Sloveniji, viri ogrožanja in omejujoči dejavniki. Opisali smo akcije za doseg varstvenih ciljev te ogrožene vrste travniške ptice. Kosca je uvrščen na Rdeči seznam ogroženih gnezdičk Slovenije, kot močno ogrožena vrsta, katerih obstanek na območju RS ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej.

V Sloveniji je populacija kosca ocenjena na 400-600 pojočih samcev, z znatnim upadom populacije na Ljubljanskem barju in v dolini Reke. Populacije v Ribniški dolini v letu 2004 ni bilo več. Druge pomembnejše lokalne populacije kosca so srednjeročno verjetno stabilne, vendar ponekod z velikimi nihanjem med posameznimi leti. Kljub vsemu na DOPPS ocenjujemo, da se je velikost areala sorazmerno z upadom populacije v Sloveniji zmanjšala za približno 20%. V Vrstnem akcijskem načrtu za kosca 2005 – 2015 smo postavili naslednje vseslovenske cilje: v letih od 2005 naprej vzdrževati srednjeročno stabilno populacijo kosca v Sloveniji (okoli 400 pojočih samcev), do leta 2015 povečati skupno število pojočih samcev kosca v Sloveniji na 600, do leta 2010 povečati število pojočih samcev kosca na Ljubljanskem barju na 200 ter v letih od 2005 naprej vzdrževati naseljitveno območje kosca v Sloveniji najmanj v obsegu iz leta 2004 (33 10-kilometrskih UTM kvadratov). Vrstni akcijski načrt smo v marcu poslali v pregled odgovornim državnim ustanovam.

Dodatne informacije dobite na Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije – Luka Božič (luka.bozic@dopps-drustvo.si) ali Andrej Medved (andrej.medved@dopps-drustvo.si).

Javni natečaj za oblikovanje objektov in krajinsko ureditev NR Škocjanski zatok uspešno zaključen

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije DOPPS je v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor (ZAPS) uspešno zaključilo javni, odprti, enostopenjski, projektni natečaj za strokovno najustreznejšo arhitekturno rešitev za oblikovanje objektov in dopolnitev krajinske ureditve v naravnem rezervatu Škocjanski zatok.

Natečaj je bil razpisan v skladu s Pravilnikom o javnih natečajih za izbiro strokovno najprimernejših rešitev prostorskih ureditev in objektov. Na razpis je pravočasno prispelo 7 elaboratov. Ocenjevalna komisija je na 11 sejah le-te pregledala in ocenila ter podelila nagrade in priznanja:

1. nagrado prejme elaborat s šifro 3: mag. Urša Komac, Špela Kuhar, Robert Potokar, Ajdin Bajrovič, Mateja Šetina
  2. nagrado prejme elaborat s šifro 2: Mojca Gregorski, Miha Kajzelj, Matej Kučina, Domen Šega
  3. nagrado prejme elaborat s šifro 7: Aleksander Ostan; soavtor: Vida Mihaela Matk, soavtorici krajinske ureditve: Ina Šuklje Erjavec in Darja Pergovnik; sodelavci: Jernej Markič, Saša Malenšek, Nataša Šprah, Sara Štremfelj
- Priznanje elaborat s šifro 5: Andrej Mercina, Robert Jonathan Loher, Andrea Zupanc, Urška Kranjc, Branka Arnautović, Karla Jankovič.

Poročilo ocenjevalne komisije si lahko ogledate na spletni strani www.arhiforum.si.

Razstava natečajnih del je potekala v Pretorski palači v Kopru od 18. januarja do 6. februarja 2006. Avtorji prvonagrajenega dela bodo na podlagi svoje idejne zasnove, priporočil ocenjevalne komisije in naročnika izdelali projektno dokumentacijo za vse objekte in dopolnitev krajinske ureditve.

Natečaj je del projekta »Škocjanski zatok – učilnica v naravi za vsakogar«, ki ga delno financira Evropska unija (Evropski sklad za regionalni razvoj) v okviru Programa pobude skupnosti INTERREG IIIA Slovenija-Italija 2000-2006.

Nataša Šalaja, DOPPS (natasa.salaja@dopps-drustvo.si, www.ptice.org)

EVROPSKA UNIJA

Novo Natura območje na tržaškem in goriškem Krasu

Deželna vlada Furlanije Julijske krajine je 10. februarja sprejela Sklep št. 228, s katerim je v omrežje Natura 2000 vključila tudi območje Tržaški in goriški Kras (IT3340006). Iz nekaj manjših območij je tako nastalo veliko, pretežno strnjeno območje, zlasti ob meji s Slovenijo. V območje je uvrščen tudi pretežni del obale, severno od Trsta.

BRANJE

Udeležba pri načrtovanju v Natura 2000 območjih – na spletu

Gozdarski inštitut Slovenije, kot partner v projektu AlpNaTour, je 7. marca 2006 v Črni na Koroškem organiziral 2. delavnico, tokrat na temo Udeležba pri načrtovanju ohranjanja in trajnostnega razvoja v območjih Natura 2000.

Vse predstavitve in poročilo:

- AlpNaTour - vključevanje rekreacije in turizma v proces načrtovanja upravljanja območij Natura 2000 v podporo trajnostnemu razvoju alpskega prostora (Marko Kovač, Gozdarski inštitut Slovenije) - pdf, 12 strani
- Udeležba pri načrtovanju ohranjanja in trajnostnega razvoja v Natura 2000 območjih v okviru krajinske zasnove in podporo razvoju podeželja (Aleksander Golob, Gozdarski inštitut Slovenije) - pdf, 12 strani
- Strokovne podlage za načrtovanje in ohranjanje trajnostnega razvoja v območjih Natura 2000 (Barbara Polanšek in Aleksander Golob, Gozdarski inštitut Slovenije) - pdf, 15 strani
- Poročilo o delavnici - povzetek (Barbara Polanšek in Aleksander Golob, Gozdarski inštitut Slovenije) - pdf, 2 strani).

so vam na voljo na: http://www.natura2000.gov.si/oglasna/delavnica_nacrtovanje.htm.

Kontaktna oseba: Barbara Polanšek, Gozdarski inštitut Slovenije (barbara.polansek@gozdis.si)

Izšla je nova številka e-novic TrUD

V sklopu projekta Trajnostno upravljanje območja reke Drave (TrUD) so izšle e-novice št. 2. Prinašajo tudi novice s področja inventarizacije rib in ptic, ravnanja z gozdnimi zemljišči ter analize hidroloških, hidravličnih in morfoloških razmer na Dravi. Nanje se lahko naročite na: manja.gregoric@mra.si.

Funkcije mokrišč za življenje in razvoj - na spletu

Program februarskega strokovnega posveta »Funkcije mokrišč za življenje in razvoj«, zbornik povzetkov predavanj, predstavitev predavanj ter priložnostni plakat ob svetovnem dnevu mokrišč 2006 so na: http://www.gov.si/mop/podrocja/uradzaokolje_sektorokolje/projekti/mod/2006/dnevi/dan_mokrisc.htm

NAPOVEDNIK

22. marec, ob svetovnem dnevu voda: posvet »Voda in kultura - naš odnos do vode, kultura sporazumevanja in sodelovanje z javnostjo«, v dvorani podjetja 'Krka, tovarna zdravil Novo mesto, d.d.', Dunajska 65, Ljubljana. Organizatorji: Institut za vode Republike Slovenije, Društvo vodarjev Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor in Agencija Republike Slovenije za okolje. Program je na: http://www.drustvo-vodarjev.si/SLIKE/02_NOVICE/programDANVODA06.pdf.

22. marec, ob svetovnem dnevu voda: zaključek natečaja in slovesna razglasitev zmagovalca Ponirkovega likovnega natečaja, ki je bil namenjen našim najmlajšim. Morebitne pridobljene ideje bomo vgradili v prostorske načrte končne ureditve »Ponirkovega EKO-izobraževalnega parka«. Istega dne bo 2. javna konferenca in razgrnitev načrta razvoja območja. Kontaktna oseba: Alenka Doler, RA Savinja, (ra.savinja@zalec.si, www.ribnik-vrbje.si)

23. marec: slovesna otvoritev informacijske pisarne Ljubljansko barje, ob 11. uri v prostorih Zadružnega doma na Ižanski cesti 305. Pisarna bo posredovala informacije o aktivnostih pri ustanavljanju krajinskega parka na Ljubljanskem barju, informacije in svetovanje ob razpisih za subjekte s področja Ljubljanskega barja ter informacije o dogodkih in turistični ponudbi na tem območju. Zaenkrat bo odprta enkrat tedensko (vsak torek od 13.00 do 16.00 ure), vodil jo bo zavod za razvoj podeželja Ciza. Pisarna je rezultat skupnega projekta Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije, Mestne občine Ljubljana in občin Ig, Vrhnika in Borovnica, ki jo sofinancira tudi Agencija RS za regionalni razvoj. Kontaktna oseba: Barbara Zupanc, Mestna občina Ljubljana (barbara.zupanc@ljubljana.si)

23. marec: predstavitev, ob 19. uri v Knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu. Ob svetovnem dnevu voda bodo predstavili: Panoramsko karto dolin Tolminke, Zadlaščice in Godiče, Projekt Zdravilni vodni izviri ter Idejni projekt Krajinski park Zgornje Posočje (izvleček magistrskega dela Aleša Golje na temo Varstvo okolja in možnosti rabe reke Soče za rekreacijske namene). Organizatorja Turistična zveza Gornjega Posočja in Občina Tolmin.

28. marec: posvet Stanje, možnosti in perspektive turizma v gozdnem prostoru, v prostorih Državnega sveta RS. Organizirata: Državni svet RS in Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Biotehniško fakulteto, Zavodom za gozdove Slovenije in Gozdarskim inštitutom Slovenije. Na posvetu bodo ocenili dosedANJI razvoj turizma v gozdnem prostoru, razčlenili aktualno problematiko in oblikovali zaključke, ki bodo služili za pripravo nove strategije razvoja turizma v Sloveniji.

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: <http://www.natura2000.gov.si/publikacije.htm>.